

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

TELEFON PISARNE: 4687 CORTLANDT.

Entered as Second-Class Matter, September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under the Act of Congress of March 3, 1879.

Le Le
100. iztisov
KOLEDARJA za leto imamo v zalogi. Kdor rokovanja ga še nima, naj hitro poseže po njem in nam dospoje 30 ct., kar se tudi lahko v poštnih znakih zgodi.

Upravnštvo "Glas Naroda",
82 Cortlandt St., New York.

NO. 61. — ŠTEV. 61.

NEW YORK, TUESDAY, MARCH 15, 1910. — TOREK, 15. SUŠČA, 1910.

TELEFON PISARNE: 4687 CORTLANDT.

VOLUME XVIII — LETNIK XVIII

Generalni štrajk v Philadelphiji, Pa.

GENERALNI ŠTRAJK POSTAJA PRI RAZSTRELBI V ROVU LE-ZOPET VEČJI IN NASPROT-NA ZATRJEVANJA NI-SO RESNIČNA.

Delavci so se odzvali včerajnjemu pozivu glede bojkota proti bankam.

POLOŽAJ UNIJ.

Philadelphia, Pa., 14. marea. Mestne oblasti, ktere so prorokovala, da se bode tekmo današnjega dneva izkazalo, da so pričele vrste štrajkarjev postajati manjše, so se v tem pogledu zelo varale, kajti generalni štrajk ne postaja manjši, pač pa večji. Razne delavskie organizacije, katere so dosedaj še vedno čakale s štrajkom, so končno danes tudi poslale svoje člane na štrajk, da tako izkažejo ostalim štrajkarjem svoje sočutje.

Peki, vozniki mleka in razni gospodarski vslužbeni so se vsi odzvali pozivu svojih organizacij in danes vsi štrajkajo. Ti delaveci so dobili večerj zatoževni poziv, toda vse niso bili obveščeni in tako so večerj nekteri še delali. Danes so se vsi pridružili štrajkujočim tovaršem.

Tudi poziv na bojkot, ki je napred proti hranilnicam, ne bode ostale na papirju, kajti delaveci so že danes pričeli dvigati svoj prihranjeni denar iz bank in službenih denarnih zavodov. Posledice temu zamorejo biti dokaj občutne, kajti organizacije so pozvale delavce vse dežele in le ne v Philadelphia, naj dvignejo svoj prihranjeni denar. Tukajšnji lastniki bank so se delaveci vsed tega zamerili, ker niso hoteli odzvati se pozivu delavstva, koje jih je naprosilo, naj posredujejo med družbo in železnico in njenimi štrajkujočimi vslužbenimi.

Tukaj nato se je pod vodstvom superintendenta J. C. Josepha napotilo v rov resilno moživo, ktero pa tudi ni zamoglo daleč priti, ker je bilo v rovu še mnogo plinov. Vsled tega so morali še rov napolnit s svežim zrakom, predno so zamogli misliti na to, da bi prišli do onega mesta, na katerem je prijetila nesreča. To delo je trajalo šest ur in potem so prišli člani rešilnega možtva do trupej svojih nesrečnih tovaršev. Pojunki so ostavili šest vdom in 24 otrok.

V PRID AMERIŠKIH SLOVANOV.

Zakonski predlog glede imenovanja avstrijskih naseljencev po narodnosti, sprejet.

Washington, D. C., 15. marca. Zvezni senat je danes jednoglasno sprejel zakonski predlog, ki določa, da se mora pri istočnem ljudskem štetju navesti v Ameriki živeče avstrijske naseljence po njihovi narodnosti in njihovem materinem jeziku. ne pa po državi iz ktere prihajajo.

Glasovanje o protinaselniskem predlogu.

Washington, D. C., 14. marea. Jutri se bode vršilo v zborniščem odselu za naseljevanje glasovanje o dveh važnih protinaselniskih predlogih.

Jeden teh predlogov zahteva, da morajo vsi naseljeni, ktorim se dovojijo izkrcanje, znati brati in pisati, dočim drugi predlog določa, da se mora povisati naseljniški davek.

Zapreti s linčanjem.

Amesbury, Mass., 15. marea. Mnogi so namernavači večerj takuj linčati dva Grka, ktera sta v prepričljala na Michael Roache, ktere sta resno ranila. Le z skrajnim naporom je policije posrečilo Grka rešiti pred linčarji, kar se je zgodilo s tem, da so odvedli Grka v zapor.

Prohibicija na Hawaii.

Washington, D. C., 15. marea. Senat je sprejal skupno resolucijo, ki določa, da se bode glasovalo glede prohibicijskoga vprašanja na otočju Hawaii. Kako bode to glasovanje izpadlo je naravno, vendar pa ni upati, da bi se prohibicija zanesla tudi na imenovano otočje.

Denarje v staro domovino

pošiljanje

za \$ 10.35	50 kron,
za 20.50	100 kron,
za 41.00	200 kron,
za 102.50	500 kron,
za 204.50	1000 kron,
za 1020.00	5000 kron,

Poštarna je vredna pri teh svotah Doma se nakazata svote popolnom izplačajo brez vinjarja edbitka.

Naša denarna pošiljanja izplačajo c. kr. poštni kralinski urad v 11. do 12. dneh.

Denarje nam poslati je najpričutje do \$25.00 v gotovini v pripremeni ali registrirani pismu, valjajoče po Domestic Postal Money Order ali pa New York Bank Draft.

FRANK SAKSER CO.

82 Cortlandt St., New York, N. Y.

6104 St. Clair Ave., N. W.

Cleveland, Ohio.

O nesreči v revu pri Wilkesbarre, Pa.

PRI RAZSTRELBI V ROVU LE-HIGH & WILKESBARRE COAL CO. JE BILO 7 OSOB UBITIH.

Trupla ubitih premogarjev so že pri nesli na površje.

REŠILNA DELA.

Wilkesbarre, Pa., 14. marea. Pri razstrelbi v premogovem rovu Lehigh & Wilkesbarre Coal Company, ki se je pripeljal v soboto večer, je bilo sedem delaveev ali premogarjev ubitih. Pri delu, oziroma pri prestavljanju strojev je bilo zaposlenih le devet delaveev, toda dva sta odšla po neko orodje, ko se je med tem časom pripeljalo razstrelba. Slednja dva sta se rešila, dočim so ostali morali vsled strupenih plinov umreti.

Trupla ubitih premogarjev so včerj zjutraj prinesli iz rova na površje. Dasisravno je bilo še zelo rano, se je pred vhodom v rov nabrala velika množica ljudi, kteri so nestrpno pričakovali poročila iz globocine. Rešena premogarja se imenujeta James Hayes in Martin Williams. Ko se je pripeljal razstrelba, sta bila le nekoliko oddaljena od onega prostora. Tako je po razstrelbi sta prišla na lice mesta, da bi pomagala svojim tovarišem, toda v rovu je bilo še toliko plinov, da nista zamogla ničesar storiti, nego bežati na varno. Oziroma v boljši zrak. Le z največjim naprom načinu oditi na varno in potem na površje, kjer sta naznamila o posledicah nesreče.

Tako nato se je pod vodstvom superintendenta J. C. Josepha napotilo v rov resilno moživo, ktero pa tudi ni zamoglo daleč priti, ker je bilo v rovu še mnogo plinov. Vsled tega so morali še rov napolnit s svežim zrakom, predno so zamogli misliti na to, da bi prišli do onega mesta, na katerem je prijetila nesreča. To delo je trajalo šest ur in potem so prišli člani rešilnega možtva do trupej svojih nesrečnih tovaršev. Pojunki so ostavili šest vdom in 24 otrok.

DR. COOK PRIDE.

Naročil si je večje število sob v newyorskem hotelu Waldorf Astoria.

[Dr. Frederick A. Cook, znani polarni Švindler, se je napotil proti New Yorku. Iz Rio de Janeiro v Brazilu se nameře javlja, da se bode tamkaj dne 18. marea ukrepli in odpovedati v New York, kamor pride 2. aprila. V hotelu Waldorf-Astoria je hrzojavnem potom naročil več sob za se in za svoje služabnike. Z njim potuje tudi njegova žena.

Springfield, Ill., 14. marea. Predsednik illinoiškega okraja premogarske organizacije, Lewis, je dejal, da pride najbrže do velikanskega štrajka premogarjev, ako lastniki rovov ne bodo svojim vslužbenec povisili nujne plače.

Glavni predsednik premogarske organizacije, Lewis, je dejal, da pride najbrže do velikanskega štrajka premogarjev, ako lastniki rovov ne bodo svojim vslužbenec povisili nujne plače.

Springfield, Ill., 14. marea. Predsednik illinoiškega okraja premogarske organizacije, Duncan McDonald, naznanja, da se bode s 1. aprilom v vseh illinoiških premogovih rovov prenehal z delom. To praznovanje ne bude smatrati za štrajk ali odsvetite premogarjev, kajti delaveci bodo počivali na toliko časa, da se ne nujni in lastniki rovov sklene novu pogodbu. Zajedno se tudi začnejo, da bi bil splošni štrajk premogarjev nujnivom delodajalcem zelo po volji, kajti oni so si nabavili večlike zaloge premoga. Ako bi se prenehal z delom, bi lahko premog počivali, tako, da bi imeli od svojih zalog lepo dobičke.

Pittsburg, Pa., 14. marea. Ravnatelj javnih del Armstrong, naznanja, da bode v nadalje sprejemata na delo unijski delaveci.

Greenwich, Conn., 14. marea. Tučajšnje mesto, ktere je znano vsed tega, da ima primeroma z prebivalstvom več klubov, kakor keterokoli drugo mesto v Connecticutu, je dobil sedaj še jeden klub, tako, da jih je v Greenwichu sedaj 57, oziroma ravno toliko, kolikor vrst kumar priznata zvezna tvrdka Heinrich.

Najnovejši klub, je klub vodovev, ktere je ustanovil Arthur H. Donaldson, bivši demokratični kandidat za državno zastopniško zbor. Vsi klubovi člani so vodovi. Pravila novega kluba določajo, da mora vsak član, ki se zopet oženi, prirediti vsem klubovim članom bogato pojedino, kar bode sedaj v dobi splošne draginje, skoraj nemogoče, tako, da se nihče ne bude hotel ženiti. Klub ima že veliko članov, toda tukajšnje žensko prebivalstvo mu nikakor ni naklonjeno.

Chicago, Ill., 14. marea. Posvetovanja glede zahtev mašinistov in rokodelcev 27 zapadnih železnic so se začeli, ne da bi se doseglo začljajne uspehe. Posvetovanja so se v prvi vrsti narašala na povišanje plač in so trajala skoraj šest tednov.

Saratoga, N. Y., 14. marea. Tekom večjih današnjega dneva niso poslali nadaljnji skabov v tovarne International Paper Co., ktere družbe delaveci štrajkajo. Semkaj je prišlo 200 skabov, kateri so namenjeni za razne tovarne imenovane družbe.

J. Corinth, ki je središče štrajka, vladata sedaj popolni mir.

Washington, D. C., 14. marea. Jutri se bode vršilo v zborniščem odselu za naseljevanje glasovanje o dveh važnih protinaselniskih predlogih.

Jedan teh predlogov zahteva, da morajo vsi naseljeni, ktorim se dovojijo izkrcanje, znati brati in pisati, dočim drugi predlog določa, da se mora povisiti naseljniški davek.

Zapreti s linčanjem.

Amesbury, Mass., 15. marea. Mnogi so namernavači večerj takuj linčati dva Grka, ktera sta v prepričljala na Michael Roache, ktere sta resno ranila. Le z skrajnim naporom je policije posrečilo Grka rešiti pred linčarji, kar se je zgodilo s tem, da so odvedli Grka v zapor.

Iz delavskih krogov. Gibanje premogarjev.

MED LASTNIKI PREMOGOVIM ROVOM IN PREMOGORJI NAJBRAJE NE PRIDE DO SPORAZUMA.

Vsi znaki kažejo na to, da pride v aprilu do velikega štrajka.

ŽELEZNICAJARI.

Cincinatti, Ohio, 14. marea. Pošteni odbor, v katerem je osem lastnikov premogovih rovov in ravno toliko premogarjev, se bavi sedaj z zahtevami premogarjev iz Ohio, Indiana in zapadne Pensylvanije. Tozadni odbor so imenovali lastniki rovov in premogarjev, in sicer sporazumno. Do spoznega je bil obdolžen, da je umoril Mrs. Staberjevo iz Brooklyn Borough v New Yorku, vsled česar je bil obsojen v smrt. Pokojnik je do zadnjega trenotka je trdil, da je nedolžen, dočim je priznal ropanje.

Predstojnik William H. Taft, trgovski tajnik Chas. Nagel, senator W. P. Dillingham in drugi dostenjani.

Baltimore, Md., 14. marea. Frank Catterton je vložil pri tukajnjem sodišču tožbo proti Mrs. Lucy E. McKnight in sicer vsled tega, ker ni dirala dane mu obljube, oziroma, ker ni hotela postati njegova žena, dasiravno mu je baje obljubila večno zvestobo. Catterton je star 28 let, dočim je njegova nevesta videla že — 68 spomladi. Catterton zahteva sedaj od nje odškodnino v znesku \$20.000, s kero sveto naj se pokrijejo tudi njegovi izdatki za vetrovje, "candy" in zadeve v glediščih, kamor je vodil svojo nevesto v času, ko sta se ljubila.

Tožitelj je črkostavee in stavi običajno, da je vložil tožbo proti tukajnjem sodišču, ker je vložil tožbo proti njemu.

Pariz, 15. marea. V poslanski zbornici so se večerj vslede debate glede carinskega tarifa in pri tem se je mnogo razpravljalo o ameriškem tehnokratiju. Senator Darbot je tem povodom povedal, da imajo Zjednjene države vsakega člena vredno \$20.000 odškodnine, ker se ni hotela z njim poročiti.

Bivši predsednik Roosevelt se je združil s svojo rodbino.

Pariz, 15. marea. Frank Catterton je vložil pri tukajnjem sodišču tožbo proti Mrs. Lucy E. McKnight in sicer vsled tega, ker ni dirala dane mu obljube, oziroma, ker ni hotela postati njegova žena, dasiravno mu je baje obljubila večno zvestobo. Catterton je star 28 let, dočim je njegova nevesta videla že — 68 spomladi. Catterton zahteva sedaj od nje odškodnino v znesku \$20.000, s kero sveto naj se pokrijejo tudi njegovi izdatki za vetrovje, "candy" in zadeve v glediščih, kamor je vodil svojo nevesto v času, ko sta se ljubila.

Pariz, 15. marea. Frank Catterton je vložil pri tukajnjem sodišču tožbo proti Mrs. Lucy E. McKnight in sicer vsled tega, ker ni dirala dane mu obljube, oziroma, ker ni hotela postati njegova žena, dasiravno mu je baje obljubila večno zvestobo. Catterton je star 28 let,

GLAS NARODA

(Slovene Daily.)

Owned and published by the

Slovene Publishing Co.

(a corporation.)

FRANK SAKSER, President.

VICTOR VALJAVEC, Secretary.

LOUIS BENEDIK, Treasurer.

Place of Business of the corporation and

addresses of above officers: 82 Cortlandt

Street, Borough of Manhattan, New York

City, N. Y.

Na celo letu velja list za Ameriko in

Canado. \$3.00

pol leta. 1.50

leta za mesto New York. 4.00

pol leta za mesto New York. 2.00

Ekspresno vse leto. 4.50

" " pol leta. 2.50

" " četr leta. 9.00

" " 1.75

" GLAS NARODA" izhaja vsak dan in iz-

vzemski nedelj in praznikov.

" GLAS NARODA" ("Voice of the People")

izdaj every day, except Sundays and

Holidays.

Subscription yearly \$3.00.

Advertisements on agreement.

Dopis brez podpisa in osobnosti se ne

atisnejo.

Denar naj se blagovoli pošljiti po —

Money Order.

Pri spremembni kraju naročnikov

prosimem da se nam tudi prejšnje

bivališče naznani, da hitreje najde-

mo naslovnika.

Dopisom in pošljitvam naredite ta na-

dov:

" GLAS NARODA"

82 Cortlandt St., New York City.

Telefon 4687 Cortlandt.

Dirke.

—

Ne bode dolgo in pri nas na severu, ozirema na iztočna naše republike se bodo zopet pridružiti bogatini in deloma tudi navideznim "bogettinom" nad vse priljubljene konjske dirke, kajti spomlad se hitro bira. Med vsemi našimi sodržavljeni je lot lastnik najplemenitijih konj za konjske dirke znau Mr. Vanderbilt, ki je zajedno tudi skoraj izključni lastnik velikega železniškega sistema New York Central. V Ameriki in v Evropi skoraj ni večje konjske dirke, kateri bi on ne prisostvoval in pri kateri bi ne staval na svoje konje po deset ali dvajset tisoč dolarjev na jedno jedino stavo.

* * *

V New Yorku, ktero mesto je tudi rojstno mesto Vanderbiltov, pa imamo neko cesto, kterej pravimo v vsakdanjem življenju jednostavno 11. Avenue in včasih tudi "Ulica smrte". Na tej ulici ali cesti stanujejo mnogoštevilne hrvatske in srbske rodbine, oziroma naši jugoslovenski ljudje, kteri si morajo v potu svoje obraza s trdim delom služiti svoj vsakdanji kruh, in sicer večinoma baš pri Vanderbiltov New York Central Železnični. Ljudi tudi pri West Shore Železnični, kjeri je deloma tudi v kontroli našega someščana Vanderbila. Tudi na tej cesti je čestokrat opaziti dirke, ktere so pa naravno povsem drugačne, kakor one, kojim prisostvuje Vanderbilt. Opazovalce tukaj lahko čestokrat opazuje, kako dirkajo matere z lokomotivami in vlaki, da rešijo življenje svojih siromašnih in nedolžnih otrok — le prečestokrat so te dirke za matere izgubljene in nesrečne mati ne dobi pri vsem tem niš druzega, kakor mrtvo truplo svojega, nad vse ljubljenega otroka, dočim vozi zmagodobito Vanderbiltov vlak mirno dalje...

Čestokrat se tukaj nudi opazovalcu videti dirko bolniških ambulan, a v ambulaneah zopet leži kak delevac, ktemu so kolesa Vanderbiltovih vlakov odvozila nogi, tako, da se drži le še na sami koži.

* * *

Na svetu imamo dandanašnji raznovrstne dirke in proučevanje teh dirk se gotovo izplača.

Naši bratje Hrvati in Srbi v New Yorku se bodo morda povsem strinjali z nami, ako trdimo, da je skrajni čas, da se onega človeka, kjeri prisostvuje vsem konjskim dirkam na svetu, prisili, da stori konec dirkam na 11. Avenue v New Yorku. Ako naši ljudje misljijo tako, kakor mislimi mi, naj pišejo majorju našega mesta pisma, v katerih naj ga pozovemo, da skrbi tudi za prebivalce one ceste, ali pa naj pišejo tozadovane pisma Mr. Vanderbiltu. Tudi uredništvo našega lista je pripravljeno sprejemati kateročudna pisma in potem na njih podlagi ukeniti na pristojnem mestu potrebne korake.

Ako kdo piše Vanderbiltu, bude mogoče vesel, da dobi tako pismo, kajti on ni nikdar v svojem življenju bil na 11. Avenue in ni nikdar videl tamšnje dirke. Vsled tega ga bodo morda poročila o tamšnjih dirkah ravno tako zanimala, kakor on o konjskih dirkah v Antenu in v Chantilly v Franciji...

Mogoče je tudi, da se potem, ko vidi dirke na 11. Avenue, ne bode več tako zanimali za konjske dirke, kajti potem se bode zavedali, da di-

By the President of the United States of America.

A Proclamation.

WHEREAS by the Act of Congress approved July 2, 1909, the Thirteenth Decennial Census of the United States is to be taken, beginning on the fifteenth day of April, nineteen hundred and ten; and

WHEREAS a correct enumeration of the population every ten years is required by the Constitution of the United States for the purpose of determining the representation of the several States in the House of Representatives; and

WHEREAS it is of the utmost importance to the interests of all the people of the United States that this census should be a complete and accurate report of the population and resources of the country:

Now, therefore, I, WILLIAM HOWARD TAFT, President of the United States of America, do hereby declare and make known that, under the act aforesaid, it is the duty of every person to answer all questions on the census schedules applying to him and the family to which he belongs, and to the farm occupied by him or his family, and that any adult refusing to do so is subject to penalty.

The sole purpose of the census is to secure general statistical information regarding the population and resources of the country, and replies are required from individuals only in order to permit the compilation of such general statistics. The census has nothing to do with taxation, with army or jury service, with the compulsion of school attendance,

IN WITNESS WHEREOF, I have hereunto set my hand and caused the seal of the United States to be affixed.

Done at the City of Washington this fifteenth day of March, A. D. one thousand nine hundred and ten, and of the Independence of the United States of America the one hundred and thirty-fourth.

WM. H. TAFT.
By the President:
P. C. KNOX,
Secretary of State.

Od predsednika Zjedinjenih držav ameriških.

Proklamacija.

KER se mora po času kongresa, sprejetem dne 2. julija, 1909, vršiti trinajsto desetletno ljudsko štetje, ki se prične dne petnajstega aprila, tisoč devetsto in deset; in

KER zahteva ustava Zjedinjenih držav, da se vsakih deset let vrši načinno in pravilno ljudsko štetje v svetu določitva zastopništa raznih držav v zastopniških zbornic; in

KER je velike važnosti glede knosti vsega prebivalstva Zjedinjenih držav, da je ljudsko štetje popolno ter natančno glede prebivalstva in priponičkov dežele:

vsled tega JAZ, WILLIAM HOWARD TAFT, predsednik Zjedinjenih držav ameriških, tem potom izjavljam in naznamjan, da je po zgorajnjenem činu dolžnost vsega prebivalstva v državnem in v deželnem zbornu, ki bi se duševno okrepili in s katerimi bi lahko sledili v izobraževanju napredku drugih narodov in se na narodni podlagi lahko vsestransko razvijali. Toraj lahko rečemo, da nad nami država nikakor ne izvršuje naloge, ki si jo je postavila.

Vsled tega resno pozivljam vse ljudi, da odgovarjajo natančno, popolno in povoljno na vsa njim po enumeratorjih stavljenih vprašanja, da tako vsakdo po svoje pomaga do uspeha tega velikega in koristnega javnega podjetja.

V POTRDILO TEMU moj lastno-ročni podpis ter pečat Zjedinjenih držav.

Dano v mestu Washingtonu dne petnajstega marta A. D. tisoč devetsto in deset, ter v letu sto inštinstiintrideset (PEČAT) po proglašenju neodvisnosti Zjedinjenih držav.

WM. H. TAFT.
Po predsedniku:
P. C. KNOX,
državni tajnik.

Ustava in pravila

"Liberty Immigration Society".

—

(Nadaljevanje.)

Člen 7.

Uradniki.

1. Odbor organizacije ima sledeče uradnike: predsednik, 34 podpredsednikov, tajnik, pomožni tajnik, blagajnik in dva pomožna blagajnika in dva pomožna blagajnika. Uradniki se izvolijo pri letnem zborovanju in sicer potom balota ali po glasovanju večine članov ravnateljskega odbora.

2. Imenovani uradniki imajo pravico izvrsavati vse ono delo, katero spada v njihovo stroko, ter poleg tega tudi ono, kjer se od časa do časa naloži od odbora ravnateljev.

3. V slučaju, da je kak uradnik odoten, zamore odbor ravnateljev njeve pravice in dolžnosti izročiti za dobo njegove odstopnosti kakemu drugemu izvrševalnemu uradniku in oseba na ta način obrana naj začasno nadomešča odstopnega uradnika.

4. V slučaju, da pri letnem zborovanju kak uradnik ne bodo mogeli biti izvoljeni, naj dotičen, ki ima tako mesto, izvršuje svoje dolžnosti tistoči, da se mu izvoli namestnik.

Člen 8.

Dolžnosti uradnikov.

1. Vsem zborovanjam in sejam naj predseduje predsednik, ki naj izvršuje svoje dolžnosti kot vodja seje,

vidende, dobljene na 11. Avenue, niso pridobljene poštenim potom. On je namreč jedini človek, kjeri zamore storiti konec dirkam na 11. Avenue.

IV ostalem pa, kakor rečeno, mi smo pripravljeni storiti potrebujo kratek v svetu konca tamšnjih dir-

Pisma iz Koriske.

XIII.

Moderna država se bistveno razlikuje od staro-ali srednjeveške. Glavna razlika obstoji v tem, da moderna država poleg drugih potrebuje skrbiti tudi za gospodino in duševno povzročilo svojih podanikov. Dočim je bila v prejšnjih časih glavna naloga države, da brani svoje podložnike pred vnašnjimi sovražniki, da skrbti za mir in red in za pravosodstvo v državi, se briga pa današnja država tudi za posvrgo in pospeševanje gospodina in duševnega blaginja državljanov. Državljanji so zavezani plačevati državi davke, jeji dajati vojske, se pokoriti zakonom, da je možen red in mir v državi. Državljanji imajo toraj dolžnosti, da ne bo v tem ozir krivo to, da se tako društva pogosto ustanovijo prerano, da ni pripravljeni tak, da katerih bi moga obstajati. Treba je pač poprej ljudstvo pripraviti in veči smisel za društveno delo.

Dalje pa se tudi nahaja napaka, da se shodi porabljanje za nepotrebitne namene. Pogosto se strelja preko cilja. Vse delovanje društva naj bi se namreč koncentriralo posebno za prosveto mladih, ljudske pravice, narodni ponos — stvari, ki so najbolj potrebitne, naj bi se razpravljale in ne stvari, ki se nas ali popolnoma ni, ali pa le do daleč dotikajo.

Tako so se v predminulih letih v izobraževalnih društvenih razpravljal skoro skozi vse leto pravzaprav samo trije predmeti. To je bil cesarjev, papežev jubilej in lurska petdesetletnica, stvari, ki niso v zvezi s prepotrebno vzgojo v našem domu.

Vedeti bi morali, kdo smo, v kakšnem položaju se nahajamo, kaj nam je potrebitno za našo branitev!

Spoznavati bi morali svoje brate, druge Slovane, njih narodne, kulturne in gospodarske razmere, svojo zgodovino; poznati bi morali tudi svoje nasprotne, njih delovanje itd. To bi bila prva in glavna naloga izobraževalnih društev. Ravno tega pa pogrešamo. Niso temu povsem krivi koroški rodoljubi, kajte le malo imajo moči in sredstev na razpolago; toda storili bi pa tudi lahko dostikaj primernejšega in koristnejšega, nego na delajo.

Zal, da je tudi delovanje v marsikem društvu prav strankarsko in celo naslovi mnogih društva nam spominjajo na to, da stoji društvo na strankarskem stališču, kar je po koroškim Slovenec naravnost poglobno.

Saj stojimo v vodi že do brade in samo s skupno pomočjo, s složnostjo se zamoremo še rešiti. Imamo le enega samega sovražnika, ki nam vsem brez razlike strani preti s poginom. Proti temu moramo obrniti svoje moči, ne pa proti lastnemu bratom, če tu niso vse enega paziranja!

Ker pa koroški Slovenec nikakor nismo hoteli zaostajati v izobraževanju za drugimi narodi, smo morali se po samopomoči. Ker naša šola ljudstvo le pokvarja v vsakem oziru in izvršuje s tem največji kulturni škandal, so koroški rodoljubi začeli misiliti, kako bi sami nadomestili posmanjanje vzgoje in rešili mladino popolnega propada. Izkazala se je potreb izobraževalnih društev. Izobraževalna društva naj bi postala učilnice, katerih bi se slovenska mladina pridobilovala potrebnega znanja, kolikorliko raztegnila svoja duševna obzore in izobrazila se vsaj toliko, kolikor je neobhodno potrebno za napredni čas. Stari časi so minuli; življenje je postal povsem drugačno, ljudje imajo vse druge potrebe in druga sredstva, s katerimi si v velikem boju za obstanek zagotavljajo pogoje vsega življenja. Radi tega je potreben izobrazbeni poučni v poučkih in v poučkih, ki jih delujejo na malenkostno število, so izobraževalna društva že presegla število Ciril-Metodovih podružnic in danes jih imamo že okoli 30. Vidimo toraj, da je njih število v kratkem času naraslo v velikem obsegu in še narasča. Ustanovljati se začela izobraževalna društva še v letu 1904 in do sedaj imamo že v vsaki večji vasi, da celo po trgih in mestih, izobraževalna društva.

Z tega mislj koroških rodoljubov so nastala izobraževalna društva so druga narodna organizacija koroških Slovencev, ki se je izvršila in se še izvršuje v večjem obse

GLAVNI URADNIKI:

Predsednik: MIHAEL ROVANŠEK, R. F. D. No 1, Conemaugh, Pa.
Podpredsednik: GEORGE KOS, 524 Broad St., Johnstown, Pa.
Glavni tajnik: IVAN PAJK, L. Box 328, Conemaugh, Pa.
Pomožni tajnik: ANDY VIDRICH, P. O. Box 523, Conemaugh, Pa.
Blagajnik: FRANK ŠEGA, L. Box 238, Conemaugh, Pa.
Pomožni blagajnik: IVAN BREZOVEC, P. O. Box 6, Conemaugh, Pa.

NADZORNIKI:

JACOB KOCJAN, pred. nadz. odbora, Box 508, Conemaugh, Pa.
FRANK PERKO, nadzornik, L. Box 101, Conemaugh, Pa.
JOSIP DREMELJ, nadzornik, L. Box 275, Conemaugh, Pa.

POROTNIKI:

ALOJZIJ BAVDEK, predsednik porot. odbora, Box 1, Dunlo, Pa.
MIHAEL KRIVEC, porotnik, Box 324, Primero, Colo.
IVAN GLAVIČ, porotnik, P. O. Box 323, Conemaugh, Pa.

VRHOVNI ZDRAVNIK:

S. A. E. BRALLIER, Greeve St., Conemaugh, Pa.

Cenjena društva, oziroma njih uradniki so uljudno prošeni pošiljati člen naravnost na blagajnika in nikomur drugem, vse druge dopise pa na glavnega tajnika.

V slučaju da opazijo društveni tajniki pri mesečnih poročilih, ali sploh kjerisibodi v porečilih glavnega tajnika kake pomanjklivosti, naj se to nemudoma naznani na urad glavnega tajnika, da se v pribrojne popravi.

Društveno glasilo je "GLAS NARODA."

V padišahovej senci.

Spisal Karl May; za G. N. priredil B. P. E.

[SESTA IN ZADNJA KNJIGA.

Ž U T.

(Nadaljevanje.)

"Dobro si uganil. Mohamed Emin je, šejk Hadedinov. Ta vojščak Amad el Ghandur je njegov sin in naslednik. Prisli smo, da izkažemo močne čast. Ali je njegov grob v sosečini poznan?"

"Da. Mnogo vernikov romna gori. Slišal sem priposedovati, da se je Bojeval mrtve z Bebe Kurdi in da jih je mnogo onih usmrtil, ki so pokopani ob vodi. Vsled premoči pa je bil premagan."

"Tudi je bil glavnih točk resnica. Čudim se pa, da se ti Kurdi pri svojih vsakoletnih obiskih niso dotaknili mrtvencev v grobu."

"Kaj pa misliš, gospod! Sieer so tatori v roparji, toda verni moslemi. Noben pravovernik ne oskrni groba, četudi bi bil njegovega največjega sovražnika. Prerok je to strogo prepovedal; tako je zapisano v koranu."

"Ni tega v njem zapisanega, in tudi Mohamed tega ni prepovedal, ampak Samakšari, spoznavalec, je rekel, da oni, ki oskrni grob pravovernika, na sodnji dan ne sme zapustiti svojega in da ne pride v nebesa."

"Ali ste bili tukaj, gospod, ko je bil usmrten?"

"Da."

"Ali smem izvedeti, kako se je vse zgodilo? Rad bi vedel, ker je bil moj gost."

Te priložnosti, pokazati svoj govorniški dar, si Halef seveda ne pusti oditi. Tako prime za besedo, da bi priposedoval, kaj se je zgodilo na smrtni in Mohamedu Eminu.

Dobri človeka zoper storita vse, da bi imeli vse prav ugodno. Ko jih zapustimo drugo jutro, jih zoper bogato nagradimo.

Proti poldnevi pridemo do slavne Šamianske ceste, ki veže Sulimanijo z Kirmanšom, in prekoračimo reko Garan. Naslednje jutro dospremo v bližino Djale, ob kateri je takrat padel Mohamed Emin. Ker se je moja domneva, da obiskujejo Bebe Kurdi svoje grobove, uresničila, moramo biti jaka oprazni. Lahko so že tukaj, ker danes je enajsti dan hazirana in je teraj jutri obletnica smrti onega zmagovalca, a za nas tako nesrečno boja.

Ker Halejovega sina nočem izpostaviti nevarnosti, jezdim sam naprej. Drugi mi morajo slediti posamično v v gotovih presledkih. Dasiravno jako oči uapenjam, vendar ne morem videti nikake sledi. Ne da bi se kaj izvansrdnega pripetilo, pridemo do prostora, na katerem smo takrat opokone počivali. Kakor takrat, imamo sedaj na eni strani reko, na drugi pa z drevjem poraslo višino. Pred nami se dviguje skalovje, kterege vrh je podoben razvalinam starega gradu.

Tovariši hočejo takoj jezditi k prostoru, kjer se je takrat vrnil boj: tega pa ne dovolim, ker hočem prej rekonoscirati. Radi tega morajo ostati: jaz pa razjedim in se plazim v omnenjeni smeri naprej. Ko pridem do bojišča, ni videti nikake sledi; toda visokost trave, ki je tukaj, me presenetil. Radi tega pravim, ko se vrnam k svojim spremjevalem:

"Mislim, da je najboljše, če ne obiščemo bojišča. Trava raste tam tako visoko, da se tudi v treh dneh ne bi zoper postavila, če bi jo potepitali; popolnoma je nemogoče, da bi tam sledove prikrili."

"Mogoče radi Bebe Kurdov?" vpraša el Ghandur.

"Da."

"Teh se vendar ni treba bat!"

"Ne? Ali nam niso takrat naredili največje škode?"

"Takrat jih je bilo čez štirideset mož; sedaj jih je le deset ali dvanajst."

"Ali veš, če jih pride tudi letos tako malo? Ali je mogoče, da bi bila četa to leto močnejša?"

"To ne bi nič škodovalo, ker sedaj smo pripravljeni, medtem ko takrat nismo bili."

"A sklenili smo vendar, da se vsakega boja izogneme!"

"To smo, da; a radi tega še vedno ni treba, da bi se teh psov bali. Ti si preveč bojaljiv, emir. Saz niti ne vemo, če letos sploh pridejo. Ali smo prišli semkaj, da se ne bi upali do glavnega prostora? Moram videri prostor, na katerem je tekla kri mojega očeta. Jezdil bi tja, če bi bilo tisoč Kurdov. Naprej toraj!"

Doslej je bil miren; sedaj pa bližina nosrečnega prostora nanj učinkuje: strašni spomini ga razburjajo; svojega konja načene naprej in drugi mi streljajo; sam ne morem ostati, a mu zaklčem:

"Takrat ste smrt Mohameda Emina sami zakrivili; če boste sedaj zoper tako neprevidni, vas prosim, da slabše posledice na zvrnete name."

"Bodi brez skrb," mi zaklčuje nazaj; "nič se ne bode zgodilo. Ce se pa kaj pripeti, ne bode tvoja krivda."

Jezdimo ob reki in kmalu dospremo na mesto. Na naši deni so počitne, na katerih sem videl vojskoče se Perzijce. Pred nami je prostor, kjer se je branil Amad el Ghandur s puškinim kopitom sovražnikov. Mrtvi oči mu je takrat ležal pri nogah. Na lev je bil Gazal Gabo, ustreljen na Halefa in se je nekoliko v stran zgrndil s svojim konjem. Blizje vodi vidimo kurdske grobove. Videti je, da jih od časa do časa — gotovo vsako leto — popravljajo.

Amad el Ghandur stopi s konja in počlekne na zemljo, ktero je napojila kri njegovega očeta; tudi drugi sledijo, razun mene in Lindisaya, njegovemu vzgledu. Ko se zoper dvignejo, jim naznani šejk na mestu zvršek boja. "To porabi lord, da mi omesti!"

COLLIN'S NEW YORK MEDICAL INSTITUTE

Ustanovljen 1897.

Dr. E. C. COLLINS
svetovno znani medicinski Profesor ustanovitelj slavnega "Collins N. Y. Medical Institute" in pisatelj prekoristne zdravilne knjige "Clovek, njegovo življenje in zdravje".

Uradno ure—Vsaki dan od 10-5 pop. Ob nedel. in prazn. od 10 do 1. V torek in petek od 7-8 zvečer.

PAZITE NA SVOJE ZDRAVJE IN ZDRAVJE SVOJCEV.

Samo ako ste zdravi in čvrsti, zamorte biti srečni in zadovoljni, svoje vsakdanje delo opravljati in svojih preživeti. Namesto bogastva in srca človeka je ZDRAVJE. Ravno sedaj je najvernarnejši čas ko človek najhitreje oboli. Radi tega se pa tudi ravno v tem času, raznovrstni zdravniški mazaci po časopisih livalijo in bolnikom nizvodna zdravila po nizki ceni ponujajo, katera vam pa več škodujejo kot koristijo. Menjava temperature je najvernejši sovražnik zdravja. Iz najmanjšega prehlajanja nastanejo osteokrat, kateri težke bolezni in nevarne posledice. Ravno tako si pa tudi lahko težki in nevarne posledice nakopljite ako se takim zdravniškim mazacem poverite, kateri vam bolezni nemorejo spoznati, še manje pa ozdraviti. Radi tega pasite komi da zapante svoje zdravje. Ne isčite pomoči pri onih zdravnikih katero nobeden ne pozna in kateri Vas nemorejo ozdraviti. Ako Vas je nešanta doletela in ste zboleli, ne isčite nikjer proprie počutje, dokler niste slavnega profesora in ravnatelja The Collins New York Medical Institute za svet vprašali, ker on vam daje osobno vse nasvetne in navodne povezem ZASTONJ.

Zdravnik, vsem Slovencem in po celem svetu dobro, poznatega zdravniškega zavoda The Collins New York Medical Institute so v tistem zadnjih 13 letih svojega obstanka ozdravili na tisoče v tisoče Slovencev, katerim drugi zdravnik niso zamogli nič pomagati, radi tega se pa tudi v tem zavodu nahaja na tisoče zahvalnih pisem, od po metodai The Collins New York Medical Institute in pod vodstvom slavnega profesora ozdravljivih Slovencev, kateri se še dandanes z najprisnejšimi besedami zahvaljujejo za dano jih pomoč, čvrsto in stalno zdravje. Ako ste točaj bolni, ne odlažajte niti dneva, ter si ne nakupujte še težkih posledic, temveč obrnite se takoj danes osebno ali pa pismeno na

The Collins New York Medical Institute
140 WEST 34th STREET — NEW YORK CITY.

ter smete biti sigurni, da Vam bodo takoj pomagano.
Dr. S. E. Hyndman, Vrhoomi ravnatelj.

Gospa Kisian katera je bila zelo bolna in slabotna žena, je sedaj popolnoma zdrava in mati čvrstih in zdravih otrok.

Poslilje se danes za 15 centov poštnih znakov za prekoristno knjigo "Clovek, njegovo življenje in zdravje" Vsaka slovenska družina bi jo mogla imeti

"Strašno neumen dan je bil takrat. Izgubil sem dva prsta, toraj, ker sem jih imel samo deset, ravno dvajset odstotkov. Ali ni to nekoliko preveč sir?"

"Gotovo," odvrnem. "Toda to še ni bilo vse. Ali niste bili tudi bolni v bližini pameti?"

"Yes. Prišel sem ob nekoliko lasi in košček kosti, nekako tam, kjer je navadno pamet."

"Potem je šlo gotovo tudi košček pamet pri hudiču?"

"Ne verjamem, sir, dasiravno bi lažje kakor vi prenesel tako izgubo; ravno toliko je imam preveč, kolikor je vam manjka. Well!"

Zasmeji se ter v stran obrne.

Na tistem se čudim, da si pusti Halef oditi priložnost, naznani Haddinom, kako se je takrat bojevalo. Stopil je s svojim sinom k kurškim grobom, stoji pri njih s slenjenimi rokami in molji.

"Ti moliš?" ga vprašam, ter se delam začudenega.

"Da, sliki, jaz in Kara ben Halef, moj sin, svetka molila."

"Pri grobovih smrtnih sovražnikov?"

"Ne, ker mrtveci niso sovražniki; kristjan sploh ne pozna sovražnikov, on ne sovaži nobenega človeka, ampak vse ljubi; to si me vendar sam učil."

"Kaj si molil? Fatiho?"

"Ne, Kdor to moli, je mošamedanec, tak pa ne moli pri sovražnikovem grobu; Jaz in moj sin sta tukaj kakor kristjana, in molila sva očesa, kterege si me naučil. Hana, biser med ženami in materami, ga tudi z menoj moli. Ali se mogoče čudiš?"

"Ne, ker vem, da je božja beseda kakor majhno zrno, iz kterega vzdejajo močno drevo, kterege je veselje pogledati in ki vedno znova rodi sed in seme. Ti si od mena sprvel tako seme; to raste in bo obrodilo; Da semen naprej, dragi Halef! To bodo bogu dopadljivo in osrečil bodes veliko, veliko ljudi."

"O, to vem, efendi; jaz sam sem postal tako srečen. Ali še več, kako sem se trudil, da bi te preobrnil k izlamu? Maksikako besedo sem izgovoril, ki je bila kakor druga glava veljbloda, ki more venlar imeti samo eno. Ti si se smehil in že sem postal jezen, si ostal dober in prijazen. Tvoja dobrata me je premagala. Ena sama tvoja ljuba beseda je več zaledila, kakor moji dolgi govorji. Izlam jeoka — osat — ki raste samo na slabih tleh, medtem ko je krščanstvo nahla — palma — ki visoko raste in nosi veliko sadn. Izlam je podolen puščavi, v kateri je le tupatum kak vodnjak s slabo vodo, krščanstvo pa lepi deželi z velikimi gorami, na katerih vrhovi zvonijo zvonovi, in lepini dolinami, po katerih tečejo reke, ki hranojo gozdove, polja in vitorve in ob katerih obrežji so mesta in vasi, kjeribolj so dobri in pridni otroci svojega nebeškega očeta. Da to vem, se imam tebi zahvaliti; toda to naj izve še mnogo, mnogo drugih."

Sedaj gremo, vodeči konje na uzde, k prostoru, na katerem smo po boju z Perzijci taborili. Mislim moram na "hisu", ki je mene in Halefa opremila z vsemi megočimi delikatesami, in pri tem mi je, kakor bi me oni sladki, orientalski dah tudi danes obdajal. Kako strašen konec so našli ti dobri ljudje tukaj zdolj na potu smrtne karavane!

Potem se podamo na skalnato višino. Tukaj so še ostanki kote Soran Kurda; ni se vrnil v njo nazaj, ker je bil potem Amad el Ghandurjev spremljevalec in bi se radi tegi Bebe Kurdi nad njim mazčevali. Nedaleč na strani se dviguje na skalnatih ploščah šejkov grob. Tako je, kakor mi je njegov sin takrat rekel: "Solne pozdravlja prostor zgodaj, kadar pride, in zvečer, ko zaida." Dobro je se ohranjen, a na jugozapadni strani manjka, kakor je rekel Mamra, več kamrov. Amad el Ghandur stopi zraven in pogleda notri. Hitro skoči nazaj in zakriči:

"Mašalah, moj oče! Ali duša še ni zapustila telesa?"

Spominjajte se stare domovine in družbe

SY. CIRILA IN METODA

Zahajevate in kupujte Ciril-Metc dove smodke in vžigalice

Ako storite tako, spolnjujte Vašo narodno dolžnost

Po slovenskih naselbinah, kjer trgovci ne prodajajo narodnega blaga, se prosijo slavna slovenska društva, da si ga nabavijo v svrhu nadaljnje razprodaje. Na ta način ne bi podpirali samo družbe sv. Cirila in Metoda, ampak bi tudi lahko vsako leto napravili lep dobiček za svoja društva.

Ciril-Metodove smodke razpošljamo tudi posameznikom štampanim Amerike in sicer 50 komadov za \$2.00, 100 kom. za \$3.60, fine hanavanske pa 56 komadov za \$3.80, 100 kom. za \$7.00 poštne proste.

Pojasnila dajejo in naročila prejemajo glavni zalažatelji za Ameriko:

A. AUSENIK & CO. 82 CORTLAND ST., NEW YORK, N. Y.

Velika zaloga vina in žganja.

Marija Grill
Prodaja včas včas po 70c. gallon
črno vino po 50c. "

Drafalk 4 galone za \$1.00
Brinjevec 12 steklenic za